

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

<p>SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Nagy ujj-tetca Jóna-ház, 1704. sz. alatt. Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adandók. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.</p>	<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt. HIRDETÉSI DÍJ: Öt-hasabos peltisor egyszeri beiktatásért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilttér 4 hasabos peltisorért 20 kr.</p>	<p>KIADÓ-HIVATAL: Kutasi Imre könyvnyomdája, Főplacc, Sz. Nagy Károly-ház. Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény egymint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli ítanások és hírdetmények.</p>
---	---	---

Debreczen, julius 12.

(=) Valóban csodálkozni kénytelen egy a politikai helyzetet s annak apró részleteit figyelemmel kísérő laikus azon visszás helyzet felett, hogy a szabadelvű párt, mely az országban nemcsak számaránya, de vagyona és értelmiségével is oly nagy túlsúlyban áll minden más hazai pártok felett, oly elnéző szenvédelezes állást foglal el politikai ellenfeleivel szemben, és hogy a méltatlan szemrehányások egész özönét elzogni engedni maga felett, melyet elenei csakis azért az egyedüli okért árasztanak rá, hogy a szabadelvű párt merészel politikai meggyőződéssel birni és ezen politikáját érvényre szándékozik emelni.

Igaz, hogy higgadtan véve fel a dolgot, ezen magatartás az erő és önbizalom kifolyása, — de vajlon tekintve pártviszonyainkat s politikai elleneink irányunkban követett eljárását, czélszerű-e ezen eddig pártunk által követett magatartás folytatása annál is inkább, miután elleneinket ezzel különben sem voltunk képesek lefegyverezni?

Eltekintve a status férfiak és nagyszabású politikuskok szenvtelen modorától, mely a mindennapi életet csak márdartávlathból láthatja, az élet és viszonyok gyakorlati ösmerete mellett kénytelenek vagyunk nyíltan kimondani, hogy ennek az eddigi nyugodt defensivának végét kell szakítani, mert ezen fatalismusi lemondással határos türelem politikai pártállásunk szempontjából nem is eléggé indokolt, és a következményekkel nincs is teljesen igazolva.

Szerintünk egy öntudatos uralkodó politikai pártnak, tehát a nemzet többségének, mely céljai szentségét és eszközei tisztaságát mindig bátran kitarthatja a nyilvánosság előtt, nem méltóságához való az a folytonos mentegéző hang, az a rohamok elől való szerény félrehuzódás, melyet a párt-szenvedélytől elvakult politikai elleneinkkel szemben többnyire elfoglalunk, mert míg egy részről ezen eljárással ellenteleink különben is nagy vakmerőségét csakis növeljük, más részről elérjük azon nem kívánatos eredményt, melynek jelei már is veszedelmesen mutatkoznak: hogy a közönség politikailag

kevésbé kvalifikált része megunva a folytonos védelmi állást s azt a gyöngegség látszatának véelve, részint a semleges nézőtérre vonul által részvétlen közönyös bámészködőnek, — szaporitva a politikai matódörök számát, részint a sok éktelen riadalom folytán alarmirozva ott hagyja azt a táborát, a hol folytonos védelmi állásba kénytelen volt lenni s azon vérmes reménységgel, hogy jobb a győzőkkel haladni egy uton — martalózként a préda osztalék iránti kapzsi vágygyal a támadókhoz csatlakozik.

Mert hiszen fájdalom, kevés ember bir a társadalomban oly független állással s minden oldalról fedezett egyéni viszonyokkal és oly politikai önállósággal, hogy a mindennapi kicsinyiségek felett eltekintve, feltartóztatlanul képes legyen az általa kitzított irányban haladni, ily ember kevés van; a többség szöröt megalkudni a körülményekkel, nem óhajtja magát kitenni az eshetősleges kellemetlenségek, s nem szeret oly helyzetbe jönni, hol folytonos támadásnak, szemrehányásnak, gunynak és fenyegetődzésnek van kitéve a nélkül, hogy bizhatna abban, mikép pártja mellette tömörülve, vele társadalmilag is solidaritásba áll.

Ha már most ilyen egyén sajnosan kezdi tapasztalni, — hogy az ellenzéki pártok mily dühödt rohamokat intéznek az ő pártja ellen, a nélkül, hogy ott méltóan lennének fogadva, s érdemek szerint elpüfölvé; ha látja a közéletben azt, hogy míg az ellentábor bármely egyede ellen intézett, bármely méltó támadás is egyetemlegesen védelmébe részesül a támadott politikai pártjának, addig ő minden bármely méltatlan támadást kénytelen egymaga elviselni, a nélkül, hogy pártfelei részéről mást, mint közönyt és sok esetben kinevetést nyerne, nem csoda, ha elveszti kedvét, és nem csoda, ha lehangolt lelkesültsége teljes elenyészésvél elkeseredetten fordít hátát pártjának, s vagy a semleges nézőtérre vonul, vagy pedig az emberi bántott hiúság érzékeny befolyása alatt a lármás ellentáborhoz pártol át.

Hogy miként lehetne ezen szétmálasztó helyzetet kiküldni, erre csak egy felelet lehet, s azt mindenki tudja,

hogy következetes erélylyel, összetartással és rendszerorganizációval.

Mert hiszen a nagy Gironde párttól, a hatalmas Deák pártig majdnem előttünk lezajlott intő példákbló láthatjuk azt, hogy a bomlás processusa minden politikai pártnak az erélytelenségébe rejlik, mert ezen erélytelenség termi meg egymás után a részvétlenséget, egymás iránti közönyt és zsidbadságot, s ezeket követi a halál.

Isten mentsen pedig a haláltól addig, míg méltó örökösünk nem lesznek.

— **Hódmező Vasárhelyen** a pótválasztás e hó 20 án fog megejteni.

— **Tisza Kálmán** miniszterelnök — mint a „Nemere“ jelenti — e hó 16-án szombaton érkezik Seps-Szt. Györgyre. A miniszterelnöknek ez alkalommal Császár Bálint polgármester vezetése alatt küldöttség fogja átnyújtani a díszlevelet, mely Seps-Szt. György diszpolgárává való választását tudatjai

— **A fiumei kérdés** felett szombaton a zágrábi tartománygyűlésen történt szavazás következtében, mint Zágrábról jelentik, emelkedett hangulat uralkodik a horvát kormány-pártban. A szélső párt emberei valóságos terrorizmust üztek a szavazás előtt a többség tagjaival szemben, kik következő fenyegető leveleket kaptak: „Ha ön a bizottsági javaslat mellett szavaz, nem fog felakasztatni, mert akkor az akasztófa nem volna érdemes, hanem czölöphöz fogjuk szegezni“. — Ebből látható, mily elvadult szenvedélylyel mentek harczba a szélsők. Mégis pörül jártak.

Haladunk-e vagy maradunk.

(Helyi érdek.)

Debreczen, julius 12.

II.

Városunk ipartügyéről a jelentés nem tud teljesen tájékoztató átnézetet nyújtani, a mint hogy ilyet egyáltalán nem is nyújthat. Elmondja, hogy hány egyén nyert iparengedélyt, hány alapszabályokkal megerősített ipartársulat van városunkban, és ezeknek külön-külön hány tagja van, — mindez azonban csak igen homályos következtetésre engedhet alkalmat, a mikor azt akarók megtudni, hogy városunk ipara emelkedőben vagy hanyatlóban van-e.

Azt hiszszük, hogy nem egyes iparosok-ról, de városunk iparáról ö s s z e s e g b e n szólva, nem lehet okunk panaszra, legalább olyanra semmiesetre sem, mint a milyent némelyek egy vagy más érdekből uton-utfélen hangoztatni szeretnek, és ennek bizonynyal

fényes tanúságát fogja szolgáltatni a városunkban jövő hóban tartandó iparkiallítás, — melynek már pusztá létrejötte is, de még inkább a már jó előre mutatkozó siker iparunk előre törekvését igazolja.

Az évek során át izmosodó ipartársulatok, az azokban feltalálható dicséretes összetartás, szigoru rend, a napról napra mindinkább felkarolt iparérdekek, a városnak a kiállítás iránt is, de meg minden alkalomnál tapasztalt áldozatkészsége mind csak azt bizonyítják, hogy az ipar el fog jutni arra a poiczra, melyre már is feltartóztatlanul közeledik óriási léptekkel s melyre minden virágzó államban eljutnia kell.

Az elmúlt évben 24 felsőbb helyen megerősített alapszabályokkal bíró ipartársulat volt városunkban. E társulatoknak külön-külön, — tagjai egy-két számmal szaporodtak vagy apadtak, egészben véve azonban 1410 önálló iparosból, 586 segédből és 497 tanuló-ból állotak. — A tanulók száma évről évre szaporodik és feltűnő gond fordítatik azok iskoláztatására, a mely tekintetben szigoru ellenőrzést követi a kapitányi hivatal mint iparhatóság.

A 24 ipartársulat a következőleg oszlik meg:

	tagjai	segédek	tanulók	törzs va- gyonul	
				frt	kr
1. asztalos ipartársulat	35	22	27	650	48
2. cipész	32	30	35	70	—
3. csizmadia	535	148	180	2847	89
4. egy. építész	23	150	64	785	63
5. fazekas	60	3	6	379	70
6. gubacsapó	40	10	2	778	37
7. fésűs-késcsatorás	29	2	2	128	61
8. kalapos ipartársulat	6	10	5	196	05
9. kovács	28	14	27	364	60
10. kerékgyártó	22	8	10	178	—
11. kötélverő	20	2	11	120	84
12. lakatos	18	5	15	145	—
13. mészáros	20	9	4	68	35
14. molnár	22	—	4	261	—
15. olajtű	11	—	—	53	82
16. pintér	15	10	10	140	—
17. sertésvágó	80	20	4	475	—
18. sütő	9	12	10	128	—
19. m. szabó és szűrszabó	60	40	36	271	77
20. szappanos ipartársul.	21	5	1	178	39
21. szíjgyártó	28	4	2	105	20
22. női- és német-szabó	20	4	2	26	02
23. szűcs ipartársulat	72	18	12	371	02
24. timár	204	60	28	464	03

A megjelölt 1410 iparoson kívül azonban még számos, szintén segédekkel és tanoncokkal működő önálló iparos van, kik azonban egyik ipartársulatnak sem tagjai.

A margittai garázdálkodó szélsőbaliak.

A margittai képviselő-választás alkalmából tudvalevőleg több szélsőbali választó garázdálkodása megakadályozta a választási

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

NINICHE.

Irt: Ludovic Halévy.
(Vége.)

Pénztárosnak!
— Oh: Jól tudtam, hogy bámulni fogsz Kisssé nyugtalanokodtam volna, ha nagyhamar azon tapasztalatra nem jövök, hogy soha egy fillér sincs a pénztárban... A mint nyerték, fel is falták a pénzt... Papa különben jól viselte magát. Csodálatos! Vigyázzot magára. Alig itta le magát azontul. A tétlenség volt megrontója és az rontotta meg jó tulajdonságaitól. Most, hogy el volt foglalva, megtetszett neki a politika. En is igen furcsa életet kezdem élni. Nem létezett többé a Café Anglais! Nem ismertem többé a futtatásokat! A páhollyokat! Kitört a háború és a forradalom. Raynald azonnal hivatalt keresett. Prefekturát akart... Nem volt... Az első huszonegy órában, mind elkaptokták... Alprefekturával kínálták meg. Visszautasította. Azonban unalmasnak találta ezt a párisi fogságot az egész ostrom idejére; az utolsó pillanatban mégis elfogadta az alprefekturát. Elutaztunk; mert elvitt engem, elvitte a papát és elvitte Páit. Megszoktuk a családias együttélést. Papa és Pál egészen megváltoztak ezen politikai események óta... Emlékszel még azon napra, midőn papa az utcán kiabált: „Adéle! Adé-

le! adj pénzt a te öreg apádnak! Milyen mulatságos ezekre visszazogdolni! Milyen furcsa dolog az élet!

Erre nyájásan megölelt... aztán folytatta elbeszélését, hogyan érkeztek mind a négyen X-be, alprefekturájokba; hogyan estek egy lyukba; milyen kellemetlenségeik voltak a hatósággal, a papsággal, az egész világgal; és ezek folytán hogyan mentek mind a négyen Toursba egy más állást kérni. Epen jökor jöttek Epen akkor érkezett meg Gambetta, alápottyanva léghajójával.

— Oh Gambetta! kiáltá Niniche, Gambetta! Ez aztán az ember... a mint látszik. Másnap Raynaldnak igen jó alkalmazása volt. A mi pedig papát illeti, tudod mit művel a papa? Gazdagodik! Megérem még, hogy milliomos lesz a papa! Tegnapelőtt így szólt hozzám: „Ha kedvez a szerencse és ha a háboru még vagy hat hónapig eltart, együtt lesz a milliónk...“ Ne mond el valakinek ezeket a dolgokat... Velel mint régi barátommal közlöm... de, köztünk legyen mondva, nem nagyon keresztyéni papának meggazdagodási módja. Vannak pillanatok, midőn azt mondom neki: „Papa, helyesen cselekszel te?“ Ő pedig rendesen így felel: „Ne aggódjál gyermekem, így volt ez minden kormányforma alatt.“ Mert most „gyermekem“ nek nevez. Igazi atyai magaviselete van most... Különbben, majd meg látod ma este.

— Ő is itt ebédel? kiálték.
— Természetesen... Ugyan ne dudzogj... Mellém ültettek... Nem fogsz unatkozni, ígérem... Igen furcsa lesz... Papá-

nak az a jó eszméje volt, hogy ő szállítsa a hadseregnek a zabot, az élelmet; Pál pedig a felfegyverzést és a sereg felruházását vállalta magára. Alkudoznak, vásárolnak. Papa azelőtt is üzletember volt és jól ért hozzá.

Két üzlettársa van, egy spanyol és egy amerikai. Furcsa emberek, az már igaz. Látnod én meg tudom itélni az embereket, mert mi erkölcsstelen nők, sokat hányódnak a világban és kiismerjük annak minden csinját és jól tudjuk, kik a tisztességes emberek. Így például te, ezzel a sebhelylyel arczodon... Igaz, hol kaptad ezt?

— Afrikában.
— Porosz golyóddal válladban... Hol kaptad azt a golyót?

— Coulmiersben...
— Nos a te afrikai sebhelyyeddal, a te porosz golyóddal, a te kopott és foltos egyenruháddal, a te kis piros szalagoddal, mely elbujni látszik gontjukadban, a te elhatározással, hogy egyszerűen visszatérsz tovább harczolni ezredhedre, nos mindezzel nem vagy képes... oh! épen nem vagy képes felogni ezt a bordeauxi életet. Itt hírlapokat, szónoklatokat, üzleteket készítenek. És papa az utóbbiakban remekel...

Niniche folytatta a legnagyobb hévvel és bizalommal, s kezdém megérteni miért vagyunk, mi oly furcsán felszerelve és élelmezve. Niniche papája ruházott, szerelt és élelmezett. És komoly aggodalomba ejtett az a gondolat, hogy ezzel a népséggel üljek az asztalnál; de Niniche oly ékesszóló, oly ellenálhatlanul ékesszóló volt, hogy midőn csemetés út meg

fülemet és Niniche felkiáltott: „ez papa! már elszántam magam a maradásra. Különbben is őszintén szólva, égtem a vágytól, közelről látni mindezen érdemes urakat.

Belépett a papa. Ninichének igaza volt. Ez nem volt többé a régi ember. Tartása méltóságos és komoly, kabátja fekete, nyakendője fehér volt, vastag arany láncz fütyegett mellényén stb. Volt már dolgom hasonló méltóságos fejlel és vastag arany lánczszal, midőn tizenhatsz éves koromban 25-től 60%-ig vettem fel pénzt... Pális igen jól nézett ki.

A spanyolnak egészen spanyolos és az amerikainak egészen amerikai kinézése volt; az első fekete, mint a tonta, kicsi, száraz, ideges, mozgékony, heves; a másik sárga, mint a szalma, halvány, hideg, higgadt, rendezes. A banda feje pedig tökéletesen párisi volt, más férfi s mégis suhancz, csinos fiu, de huszonnévre daczára fonnyadt, beteges, kopott...

Az asztalnál Niniche és a spanyol közt ültem... Kitűnő ételek, pompás borok, egyszerű val rendkívüli ebéd, mely azonban nagyon drámai, s mégis furcsa jelenettel végződött... Elkézdtek csevegni, Raynald sokat beszélt, nagy nyomtatékkal és hatással; hozzá lévén szokva a bámuláshoz és a tapsokhoz, megdönthetlen érveléssel beszélt minden tárgyról; aztán hirtelen hozzám fordulva így szólt:

— Tehát ön ahhoz a bámulatos mansi hadsereghez tartozik, melyet a mi fiatal diktátorunk hatalmas keze szervezett?

En azonnal így feleltem:
— Nem tudom, mi az a mansi hadsereg, én csak azt tudom, hogy Coulmiersnél ver-

Ró
pet
sor
K
ha
har
sz
ne
ro
le
tel
S
V
ut
ne
c
me
zaf
fer
led
k
dol
ját
ha
ug
ner
dik
ny
ne
A
rec
má
pá
Ez
rohi
vála
telj
rec
teh
pá
Seg
ság
érz
pe
tet
tat
a
I
aka
for
ves
tal
lan
be
ho
ke
na
ter
ut
el
a
má
kor
eg
cái
di
me
i
vár
ka
jor
lő
se
mi
rai

actus zavartalan lefolyását. A rendbontókat a vizsgálóbíró letartóztatta, ők azonban felebbestek a megyei törvényszékhez. A törvényszék erre a következő végzetést hozta:
Ó felsége a király nevében. A nagyváradi királyi törvényszék, mint büntető bíróság, a margittai kir. járásbíró, mint vizsgáló bíróságnak az 1881-ik év június hó 30-án, jul. hó 1-én és jul. hó 2-án 1159/881. bt. sz. a. hozott határozatát, mely szerint hatóság elleni erőszak és izgatás büntetésének vádjá miatt Buzi Ferenc és társai ellen a rendszeres vizsgálatot és vizsgálati fogságot, Gáspár János, Móricz József s többek ellen szabadlábon hagyásuk mellett a rendszeres vizsgálatot elrendeli. — Szilágyi Károly s társai, szabadlábon hagyattak felebbesése folytán, hogy Egri Antal vádlott ellen a vizsgálati fogság el nem rendelését — az 1881-dik év július 7-ik napján tartott ülésében vizsgálat alá vétén — következőleg végzett: Annak előbocsátásával, hogy az elővizsgálat még befejezettnek nem constatáltatik, különösen pedig Bihar megye központi választmánya elnökének feljelentésében hangsúlyozott azon körülményre nézve, hogy az erőszakoskodók, a szavazók hiteles példányú névjegyzékét elidegenítették s ennek folytán a választás befejezhető nem volt, a rendszeres vizsgálat során az eljáró vizsgálóbíró ezennel bővebb puhatólódásra utasítottik — fentebb megjelent mind a három határozata nem felebbezett részében pedig indokainál fogva helybenhagyatik, és pedig annál is inkább, mert alaposan tartani lehet, hogy letartóztatásban levő vádlottak szabadlábra helyezésük esetén a vizsgálat eredményét meg-hisíthatnák, s hogy az újjonnan megtartandó képviselőválasztás alkalmával újabb büntetéseket követhetnek el, mert az ellenük tett vád, ha jogellenes cselekmény a btk. 168. §. szerint 5 évig terjedhető fegyházi büntetést von maga után. Mely végzés az összes letartóztatottakkal közöltetik s a margittai járásbíró utasítottik, hogy a további vizsgálatot folytassák azt mielőbb elvégezve terjessze be. Kelt mint fent.

Joachim és Benczi Gyula Berlinben.

A múlt csütörtökön, írja a B. B. Courir, a központi szálló üvegházában két hegedű művész találkozott. A zenekar számára fentartott emelvényen pálmagyalak árnyában Benczi Gyula, a szép cigányprimás állt, dusan aranyozott kék dalmányban; körülötte tízes véru napbarnított arcú cigányai ültek, kiket tekintetével és mozdulataival vezetett; vele szemben a terasszon Joachim József, a hegedűkirály ült, környezve néhány tanítványát. — A gyorsan hullámzó tízes hangok a figyelmesen hallgató mestert elragadták messze, visszaidézték emlékébe szülőföldét; a kedves magyar hazát.
Benczi Gyula zenekara épen egy magyar dalcziklust végeztet be, s az alig elhangzott hegedűhangokba a közönség riadó tetszésnyilatkozata vegyült. Joachim volt az első, ki jelt adott a tapsra. E perczben Benczi Gyula újra megragadja a vonót és egy pillantására a cigányok álluk alá tették hegedűiket és szolt a klarinet is s az edesen hangzó czimbalom. — Az első hangok hallatára Joachim arca átszellemült, mintha csak nap derült volna rajta. A cigányok az Isteni-csárdást, a mester kedvencz dalát játszották, melyet ő maga is számtalanszor csalt ki a hegedű hurjai közül. Örmel és felindulásal merengett el ezen az edesen suttógó, majd ismét hatalmasan felcsattanó dallam hangjain. Átszellemült arcán elég világosan lehetett e kérdést leolvasni: Benczi Gyula, a véletlen hozta ezt így magával, vagy tán elárulták előttd szívem hajlamait? Nem, ez nem volt a véletlen műve.
Joachim kedvencz tanítványa és öcsce, midőn hallotta, hogy Joachim háta mögött kérdőszókat a mester kedvencz dala után, odaugrott a primáshoz és az Isteni-csárdást

említette neki, és Benczi Gyula örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy híres hazánkfiának kedvét kereshesse. Bár a mester kezdetől fogva figyelemmel kísérte a program minden egyes pontját, különösen Laerta és Bihari magyar ábrándjai ragadták meg figyelmét; mert mikor ezekre tért a zenekar, nem tekintett volna a világrt se másra, csak Bencziyre. Midőn a zenekar végig játszotta az ábrándot, oly viharos éjjezés következett, a minőt Berlinben ritkán lehet hallani. — A közönség valóságosan tombolt, s nem akart lecsillapodni.
Midőn a hangverseny a késő éjjeli órákban véget ért, Joachim felsietett az emelvényre és Benczi Gyulához lépett. Es ezután megragadó jelenetnek voltunk tanúi; Joachim megemelte fővegét, s Benczynek jobbát nyujtva így szolt, „köszönöm önnek, kedves honfitársam; nagyszerűen, fenségesen, valóban fenségesen játszott.” Benczy, kit e szavak egészen kihoztak sodrából, csak kézzelmozgatással és tekintetével tudott válaszolni. Joachim felkérte a primást, hogy látogassa meg lakásában s ezután barátságos kézzorítás és integetés közt távozott. Benczi Gyula büszke örömmel tkintett utána, és ajka nem tudott többet mondani, csak ezt suttógó:
„Eljen Joachim.”

Külföld.

— Garfield elnök egészségi állapota a legutóbbi orvosi jelentés szerint kedvező.
— Mithad pasa sorsa nagy érdeklődést kelt mindenfél, egy a diplomáciában, mint egybött i. Mithad pasát védője rávette, hogy a szultánhoz kegyelmi folyamodványt intézzen, melyben állítja, hogy minden cselekedeteiben csak a haza nagyságára való tekintet és az Ozmahu ház iránti hűség vezérelte. Az angol kormány buzgón iparkodik Mithad mekkegyelmezését kieszközölni. Hírlik, hogy Viktoria királynő személyesen közben járult a szultánnal ez ügyben.
— Garfieldné, az Egyesült államok szerencsétlen elnökének nejét az amerikai lapok a következők jellemzik: Garfield, született Rudolph Lucretia egyszerű farmer leánya, s távolról-rókona a forradalomból ismert Greene Nathan tábornoknak. Garfieldné igen értelmes, nemes magatartású, mintegy 45 éves, önérzetét elárló hölgy. Rendkívüli műveltségét majdnem teljesen a saját szorgalmának köszöni; egyideig Clevelandben (Ohio) egy nyilvános iskolában mint tanítónő működött, míg Garfield kivel már akkor jegyben járt, a Williams Collegeben folytatta tanulmányait (1854—56). Garfielddel kötött boldog házasságából 4 fiú és egy leány származott, kiknek kiképzetésén ernyedetlenül fáradozik. A legidősb fiu most 16, a legfiatalabb 8 éves, míg a leány 12 esztendő. A két legidősb fiu Concordban jár iskolába. Tudomány mellett Garfieldné egyesíti magában egy ügyes házi asszony minden erjét. Gyakorlati tehetségét főleg a ferje által vásárolt gazdaság vezetésében bizonyította be. Különben mindig igen visszavonultan él.
— Az északi-afrikai zavargások. A francia miniszter tanácsban a miniszterek elhatározták, hogy újabb hadereket fognak a déli Tuniszba küldeni Sfax, Gabes és Djerba megszállására. A touloni páncélos hajóraj kész a legelső parancsra a gabesi öbölbe menni. A Tunisz belsejében operáló francia katonaság egészségi állapota a roppant hőség következtében nagyon kedvezőtlen. A folytonos menetek az afrikai nap égető sugarai alatt megtizedelik a francia hadosztályokat. A disszen theris és hideglelések járványként uralgának. A műszaki csapatok parancsnokai hideglelésben halt el. A járvány széke Ghardi Maonban van.

Irodalom és művészet.

□ Pálmay Ilkát, ki jelenleg a fővárosban tartózkodik, Evva a népszínház leendő igazgatója tegnap szerződött. Pálmay Ilka október 15-én lép a népszínház kótelekébe.
kus pártot áruállással. Csak náluk, a köztársaságiaknál volt becsület, hazafiság és tisztaság. Ezen szeretetreméltó dolgokat jmondvá egymásnak, egyre ittak és annyit ittak, hogy mindinkább neki hevültek és szépecskén felmelegedtek. En lassanként megszüntem rájuk ügyelni és Niniche néztem. Azonban egyszerre Raynald a következőket mondá nyers hangon:
— A császárság minden katonája áruló. Feleltemkedtem és Raynaldhoz fordulva, kérdezém:
— Hány éves ön, uram?
— Nem felelt. En folytattam:
— Ön még nem harmincz éves, nem nős. Miért nincs ön a hadseregben, a poroszok előtt?
— Raynald igen halvány lett, és ostoba, rémült, habozó arcczal nézett rám... En meg csak folytattam:
— Mit tesz ön Bordeauxban? Miért nem soroztatta be magát abba a bámulatos mansi hadseregbe? Miért nem fekszik ön a vízben, a sárban, mint én, mint mi mindnyájan már hat hó óta? Miért gyelázza ön azokat, s kik verekednek, a kik szenvednek, a kik meghalnak? Feljen uram, feljen!
Nem emlékszem többé, hogy mit mindent mondtam neki, de legalább öt percig beszéltem. Izgatott, dühös voltam. Raynald időről időre igyekezett félbeszakítani: Uram... uram... engedje... ilyen beszéd... stb.
— Anyi bizonyos, hogy egészen farkokba volt szorítva... De imc Pál, a papa és a spanyol segítségére jöttek.

Blaha asszony „családi körülmények” miatt, mint férje egyik vidéki lapban kijelenti, abba hagyta vidéki szereplését a egyelőre sehol sem lép fel. A művész a jövőre vonatkozólag nem irt alá semmiféle szerződést, s nagyon valószínű, hogy valamikép majd csak öszebékül a népszínházzal.
Az amerikai párbaj című színművet, melyet a nemzeti-színház előadásra elfogadott, Balázs Sándor írta.

Előfizetési felhívás a „DEBRECZENI ELLENŐR” VIII. évi folyamára.

Junius végével az első félév lejárván, figyelemztetjük t. olvasóinkat az előfizetés minélelőbbi megújítására.

Előfizetési árak:
Egy hónapra: — 1 frt.
Negyedévre: jul.—szept. — 2 — 50 kr.
Félévre: jul.—decz. — 5 frt.

Előfizetheti helyben Kutasi Imre könyvnyomdájában, — továbbá Telegdy K. Lajos és ifj Csáthy Károly könyvkereskedésükben, a vidéken postautalványval minden posta hivatalnál.

A „Debreczeni Ellenőr” szerkesztősége s kiadóhivatala.

Napi hírek.

— Vecsey Imre ur egészségi állapotát illetőleg arról az örvendetes hírről értesülünk, hogy jobban érzi magát.
— A kiállításra újabban következő iparosok jelentették be tárgyukat városunkból: Nosztrai Lajos, Vassherreuer József, Czwermer Károly, Papp V. Jenő, ifj. Tóth Sándor, Friedman Mór, Glatter Regina, Farkas Ferenc, Kovács Sándor, János Ede, Tamásy gyógyszerész, Csüri András, — Hmery Mihály, Soltész János, Mosovszky Gusztáv, Skribay Károly, Roggenbacher József, Gutham Ferencz, Grünvald Mihály, Kancza Eduárd, Haraszthy Lajos, Vasziy József, Papp Károly, Nagy István.
— Azok kik a orvos növendékek által jövő héten rendezendő táncvizgálmra meghívott bármely okból nem kaptak volna, de arra illetékeseknek érzik magokat, kéretnek hogy eziránt jelentkezni sziveskedjenek Kouti Gyula úrnál varga-utca 2190 szám alatt d. e. 10—12 óráig és d. u. 2—4 óráig. A rendezőség.
— Lövészet. 1881. július hó 10-én tartott lövészet eredménye. Díjat nyertek: Legjobb mély lövéssel: Feischl Emil 1 db. 2 frtos tallért; legtöbb körlovéssel: Jóna Sámuel 1 db. 1 frtos tallért.
— Szomorú gyászír érkezett ma a fő városból. Németh János, színházunk volt kedvencz tenoristájának helybeli születésű neje, Farkas Ida asszony meghalt. A halálesetről szóló gyászjelentés így hangzik: Németh János, a neuzeti színház tagja, a maga és kiskoru leánya Lázár Irma nevében, özvegy Far as Ferenczné, született Thun Jozefa, Farkas Irma, férjezett Tömösváry Lajosné és Farkas Géza fájdaomtól megtört szívvel jelenjük egy a távol levő rokonok nevében is, forrón szeretett felejtetheten, kedves jó nóm. illetve anyám, — leányom és nővérünk NEMETH JÁNOSNÉ, szül. FARKAS IDA asszonynak, hosszas szenvedés után, életének 27-ik és legboldogabb házasságának 4-ik évében, folyó hó 10-én történt gyászos kimutató. A korán elköltözöttnek fődi maradványai f hó 12-kén délután 5 órakor, a ref. szertartás szerinti rövid ima után, a kerepesi temetőben fognak örök nyugalomra letétni. Budapest, 1881. július 10-kén. Béke és áldás legyen a drága szeretett halmvak felett!

Jókal Mór, koszorus írónkat a jövőhéten külön küldöttség fogja fölkeresni Sepsi-Szt.-Györgyörről, hogy átnyujtsa neki a város díszpolgárává történt megválasztásáról szóló díszlevelet.

A magyar szent korona országai vörös-kereszt egylete javára, a polgármester 827. számú ívére aláírtak mint alapítók: Simonffy Imre, a debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank, az „István” gőzmalom társulat, külön-külön 20 frtot, a debreczeni takarékpénztár 25 frtot, továbbá Steinfeld Ignác és Steinfeld Antal egyszersmindenkora 10—10 frtot, végre Tóth Mór és Kratzegh János 6 évi kötelezettséggel 1—1 frtot, az e szerint begyűlt 107 frt. illető helyére, Budapestre, 1881. jul. 11. felküldött.

Gyászjelentés. Csapó Kálmán, maga egy neje szül. Govrik Josefa s gyermekei Margit, Kálmán és György, valamint Csapó Krisztina, Csapó Etelka, Csapó Ferencz, továbbá Csapó Lajos és Vass Jenő, számos rokonok nevében is a legmegszomorodottabb szívvel jelentik az önfeláldozóan szerető felejtetheten jó édesanyának, anyósának, nagyanyának, testvéreinek és rokonnak, nagy Bessenjői Vass Terézia özv. CSAPÓ GYÖRGYNE asszonynak, f. év július hó 10-én délelőtt 10 órakor 3 évi kinteljes szenvedés után életének 58-ik évében, szeretett gyermekei karjai között vízkórban történt gyászos elhunytát. A felejtethetennek drága hmvai folyó hó 12-ikén délután 3 órakor fognak Debreczenben a nyomtató utcazi 802. számú házától, a hely. hitv. szertartása szerint a czepléd-utcazi sirketben öröknyugalomra tétetni. Nagyvárád, 1881. július hó 10-én. Legyen könnyű álma a soha el nem felejtethő, szeretett kedves halottnak.

A belföldi hírlapok és folyóirak 1881 évi statisztikája. A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszteriumban a magyar korona országainak területén megjelent hírlapok és folyóiratok statisztikája az 1880. évre összeállítatván, eredménye a következő: A szárlal közötti számok az 1879 évi adatokat mutatják. 1 Az összesen megjelent 508 (484) hírlap és folyóirat közt volt: a) politikai tartalmu: magyar nyelven 43 (51), német ny. 25 (24) horvát ny. 4 (2), tót ny. 2 (2), szerb ny. 3 (4), román ny. 4 (3) olasz ny. 1 (1), francia ny. 2 (0); összesen: 84. (87). b. helyi érdekű: magyar ny. 83 (79), magyar-német ny. 1 (1), német ny. 43 (37), horvát ny. 1 (2), tót ny. 1 (3), szerb ny. 0 (1), orosz ny. 0 (1), összesen 129 (124), c) szépirodalmi tartalmu: magyar ny. 51 (46), német ny. 4 (3) horvát ny. 4 (1) tót ny. 1 (1) szerb ny. 3 (2), román ny. 3 (4) összesen 66 (57), d) szaki lap: magyar ny. 34 (130), magyar-német ny. 7 (5), német ny. (33) 38 horvát ny. 14 (16), horvát német ny. 0 (1), tót ny. 7 (6), orosz ny. 1 (0), szerb ny. 5 (3) román ny. 6 (6), olasz ny. 1 (1) héber ny. 1 (1), többféle 0 (1) összesen 215 (202). e) élezi lap: magyar ny. 7 (7), német ny. 3 (3), tót ny. 1 (1), szerb ny. 1 (1), román ny. 1 (2), összesen 14 (14). 2.

Elvezett két kópp kan kulya. Egyik fekete, szemei felett sárga pontok, labai sárgák, farka vége fehér, szultán szóllitást érti. A másik veres fekete vegyűlékel különösen fej és hátrészen végig, hátulós lábain sas körmökkel dudás szóllitásra halgat. A szives megtaláló kérétek azokat a kapitányi hivatal 3-rd osztályánál jelenteni, a hol illő jutalomban részesül.

Hány katolikus pap képviselő van. Az új ház — ha csak az újabb választások nem szaporítják a számot — eiddig 19 katolikus pap képviselével bir. A választásokon tulajdonképp 18 választatott, de miután az euyngyi és asztáson a síofoki plébános Magyar János győzött, számuk fölurgató a 19-re. A papi képviselőik különböző pártokhoz tartoznak.

Versenyuszás. A Vácztól Budapestig tartó nemzetközi táversenyuszás, melyet a Magyar Athletikai Club rendezett, vasárnap délután ment végbe. A pályanyerteseknek a díjakat gr. Eszterházy Miklós osztá ki. Az első díjat (serleg s egyleti aranyérem) Bach.

Azt hiszem, hogy ha ellentáltak volna, Niniche, a milyen élénk és beves, minden poharat és íveget a fejtűkhöz dobott volna.

Azonban Raynald néhány lépést tett felém, amint távozott:

— Megyek uram, mondá, de még találkozzunk...
— Szivesen uram... tudja nevémet. Itt van ezredem száma... Chanzy seregében... Elégített adok önnek az első csata után, melyet mansi ezredével kivított.

Elmentek és hallottam az amerikai sutto-gva mondani a spanyolnak: „Jobb lett volna üzleti dolgokkal foglalkoznunk.” Elmentek és Ninichevel egyedül maradtam. Bizalmasan térdeimre ült.

Ostoba ebédrel vendégeltem meg szegény barátom, de ismerrd elő, hogy hősiesen viseltem magamat... Oh! ez nagy érdem... Mert roppantul örülök, hogy egy derék fivár maradhattam négyesemköt, a kit szerettem, a kit még most is szeretek, a ki megverekeedett a poroszokkal és a ki nincs beleonyokodva ezekben a bordeauxi miveletekbe! Tebát holnap utazol... az első vonattal?...

Másnap reggel Niniche kikísért az indóházhoz... elutaztam a mansi sereghez... Ott is kaptam egy darabka bombát... de csak igen kicsit, szót sem érdemel... és még mindig várom Raynald segédeit. Ninicheről azóta sem hallottam.

mayrnak udvarias szavak kíséretében nyujtá-
át, mondván, ha nem magyar is a nyertes,
azért collegialis, szives üdvözléssel kívánunk
neki szerencsét. A többihez is intézett néhány
buzdító szót s kifejezte reményét, hogy Szek-
rényessy jövőre az első díjat nyeri el. Szek-
rényessy a II ik díj mellett ezüstérmét, Zsó-
göd, Végecs és Csontéry (a felpályát ért uszt)
szintén ezüstérmét, Thull R. bronzérmét nyert.
A hajó a vendégekkel csak 8 óra körül kötött
ki a pesti parton.

Borzasztó mészárlás. Néhány évvel
ezelőtt Tapitava szigetére a londoni misszioná-
rius társaságnak egy ágát telepítették egy Kabu
nevű szigeti lakos felügyelete alatt. Kabunak
sikerült a sziget összes lakosságával felvétetni
a kereszténységet és aztán rábirta az új ke-
resztényeket, hogy átadták neki fegyvereiket.
A legutóbbi időben azonban a sziget déli rész-
szen lakók megunták a sok requizíciót és le-
tertek a kereszténységről. Kabu erre keresz-
tes háborút prédikált ellenük, fellegyervezte
követőit és „öljetelek! öljetelek!” harci kiabá-
lással megrohanta a hitehagyottakat. Erre
iszonyú vérfürdő következett. Ezernél több fér-
fit, nőt és gyermeket konzoltak le. A győzők
a legudokabb kegyetlenségeket követék el
áldozataikon. A sebesülteket mind egy rozszant
házba hurcolták és aztán rájuk gyújtották.
Az „Eisabeth” kereskedelmi hajó nem régi-
ben arra járt, és a sziget e részét még most is
a foszladozó holttetek tömegével elborítá.
Kabunak Honoluluba ment, hogy magát
igazolja borzasztó tettéről.

Majom-ember. Vasárnap délután egyik
pozsonyi nyaralóba egy lerongyolt, de jámbor
ábrázatu legényke nyitott be s lejelek
értésére adta az ott lakóknak, hogy enni szet-
retne. A fiu abban különbözött a közönséges
emberektől, hogy az arca csupa szőr volt, úgy
hogy a valóságos szőrdőből csak a szeme,
orra és ajka látszott ki. A cselédség adott neki
a csodálatos embernek, s az oly mohósággal
látott a falatozóhoz, a mi sejtette, hogy rg
nem juthatott elédhez. Alig látszott jól a ma-
jom ember, sietve eliramodott a hegyes felé.
A ritka látogatáson bálumbába esett villa-
kóknak nem sikerült a furcsa vendég kitérő
közlekedési dolgokat megtudni.

Disznótör lesz estére a Guszmann
Róbert vendéglőjében, melyre a közönség meg-
hívatik.

Gyermek gyilkosság. A „Po sonyv.
l.” a következőket írja, egy a pozsonyi virág-
völgy városrészes közelében elkövetett gyilkos-
ságról: Két pozsonyi iparossegéd a virágvölgy-
ből kimenő, a városotól alig 200 lépéssnyire
egy árok iszapjában alig 1 éves leánygyermek
hullájára bukkan. A gyermek kis keszű kö-
téll erősen le voltak zsinogozva és a derék-
hez kötve, arca elkékült és a vizbefuásztás
bűnjelét mutatta. — A két iparossegéd azonnal
a városi rendőrséghez futott, mely azonnal
megkezdte a nyomozást. A gyermek tisztessé-
ges ruhába volt öltözve, valószínűleg jobb csalá-
dhoz tartozott.

„Cornelia” ünnepi lapból.

Priele Cornelia jelenleg szülővárosában,
M. Szigeten időzik, a hol a leglekisebb
ovatiókban részesül. A nagy művésznő szini
működése 40 éves jubileumát tegnap ünne-
pelte; jubileumi előadásul a „Női harcz” ke-
rült színi m.-szigeti műkedvelők közreműkö-
désével. A számos meglepetés közt igen sze-
rencsés gondolat volt az ünnep alkalmából
egy „Cornelia” című ünnepi lap kiadása is,
mely lapot többek közreműködésével Szabó
Sándor és Szépfaludy Ö. Ferencz szerkesztet-
tek. Néhány mutatványt bizonyára szivesen
vesznek olvasóink:

„Tizennégy évvel ezelőtt történt ez, s
azóta kegyed mindig nőtt művészetében. Ma
ápril 14 ke 1881. Kolozsvár városa szerencsés
pályája 40-dik évének jubileumát ünnepli.
En is eljövök művészetét bálumli és megkö-
szönni azt a tányér levest, melyet Sarkandó a
cholera betegnek adott, és azt a tekintetet,
melyre az amnestiát száműzött méltatta.
Köszönmű, asszonyom!”

Ezt mondám Önnek Kolozsvártól.

Ma ismét eljövök, — transzosmon-
tes — a hegyek tulsó feléről, — ide a
zöldországból, hazám legszebb vidékére,
a vendégszerető jó Máramarosba, hol minden
nemzetiség magyar, s minden ember hű —
polgára a magyar földnek; — itt vagyok
Szigeten, melynek alja só, határát a Ti-
sza mossa, melyben születik s magas föld-
dön hal meg, melyet zölde hegyek környeznek.
s olyan szépek, mintha megrendelésre festette
volna a természet. s a hol Kegyed
született. Etjövök bálumli a tájt, s bálumli
Kegyednek nagy művészetét, érezni Kegydeddel
az élet szenvedélyeit, a szeretet malasztját, a
bűn átkait, a teljesített reményt, a csalódás
kiábrándulását, a költészetben a valótl, s az
eszményiben az igazat.

És mindezekért.

Köszönet asszonyom!
Koltón, 1881. július hó,

TFLEKI SÁNDOR.

Cornelia jubileumán.

A költő.
Idő! Megállj! . . . én azt hiszem, az egyszer
Hazudsz — álmódot? —
Idő.
S vajjon miért?
Költő.

Corneliát csald meg ugy-e bár?
Mert nem hiszem, hogy anyit láttad őt,
Amennyit e napon vele dicéskszel —
Vagy ő hatalmad immár elveszt?

Idő.
Egyik sem jó dalos! Idő vagyok;
Oszinte, eber s még mindig hatalmas,
De van, mi énnálam sokkal erősb,
Ami legyőz, erőmet megtöri
A szellem, a művészet istene,
Amely Corneliát homlokon csókolta.
E csókot én le nem tőrülhetem
S mivel lelkét én nem illelhetem,
Arcazóz érem sem szabad.
Költő.

Igy hát ez ünnepe nemcsak multaké
De a jövőé! siker és remény
Ölelkezék ez ünnepe perciben. —
S mit tészentel véle, szólj, Idő!
Idő.
A mit ti: — bálumli — és hódolok.
Váradi Antal.

Időjárás július 11.

Európában: A nagy légnymás
(768—770) a kontinens nyugati felében: a
depressziók (759) egyike a Balkán félszigeten,
másika Oroszországban van. Németországban
az idő változó felhőzetű száraz, a hőmérséklet
kissé nagyobbodott.
Házánkban: Észak és nyugat kö-
zött többnyire északnyugati erős, helyenkint
viharos szelek mellett a hőmérséklet alább —
a légnymás főlebb szállt. Az idő nyugaton
lassan derül, keleten változó. — Helyi esők
általában gyérebben és kis mennyiségben voltak.
Kilátás a jövőre: Házánkban
Csendesedő szelek és kissé nagyobb hő-
mérséklet mellett általános derülést várhatni.
Csakély helyi esők csak igen gyéren lehetnek.

CSARNOK.

Helybeli levél.

Debi eczen, július 10.

... és mivel a szakálamra úgy sem
adnak semmit, hát le vele! Bemegyek a leg-
első „hajnyiró” és borotváló intézetbe. Az in-
tézet négy áldozatszéke mind el van foglalva.
Ez rendesen úgy szokott lenni. Kimegyek az
utczára és vártam, míg tisztul a helyzet. 10
perc múlva visszamegyek és örömmel tapasz-
taltam, hogy a civilizáció óriási léptekkel hódít
tért, mert most már nemcsak a négy széke
volt elfoglalva, hanem azonfelül vagy hatan
várakoztak is a négy székre.
Nyájas olvasóm, bizonyosan voltál már
ily várakozó kedélyállapotban, felesleges tehát
magyaráznom, hogy a borzalmasságig untam
magam. Unalmamban kezdem coquettozni a
falon függő obligát Madonnákkal, végig olvas-
tam valamennyi létező és nem létező haj-
és szakálnövésztő hagnya reklam-táblát, elát-
koztam az ily „intézetekbe” mindig feltalál-
ható vigan fűtyörésző kanári madarakat, a-tól
z-ig olvastam az „Ország Világ” mult évi
évfolyamának egyik számát.

Ez utóbbi unaloműzőnek legalább practi-
cus hasznát vettem, mert az ezen lapban a
cliensek kegyéből összehordott zsiradékból
már előzetesen a hajamat kenhettem meg. Ez
operatio oly fényt kölcsönzött hajamnak, hogy
országvilágra szólott.
Végre sorra kerültem. Értésére adtam
embereimnek, hogy sietek, a mire ő annyira
elérzékenyedett, hogy választ sem adott. A
világ megteremtése óta ez különben nincs
máskép. Feltolta fejemet és salvátát tesz
állam alá, a mire aztán hajam minden egyes
szálával kezd nem a leggyöngédebben is-
meretséget kötni. Jobbról-balról megvizsgálja
a facont és gyúnyosan kérdi, hogy ki vágta
légyen azt. Tudtára adva, hogy fővárosi munka,
elkezd keseregni a fővárosi erkölcsatlenségről.
Némileg megnyugtatom, a mire végre elkezd
a szappant higitva sokszorozni. Nem-
sokára aztán kivonja a nadrág szíjában
rejlő élességet, hozzáadja bölcs meg-
jegyzé-eit és a szappanbuborékok, csak aztán
kezd arcomon elosztani. E négy species
ezen módoni transscripója életemnek körül-
belől 10 percébe került. Az arcz és a kés
praeparálva van, ő épen keresi a keczteljes
attitűdöt, a midőn az utczán zene hallatszik
és ő természetesen kirohan, hogy tactust verjen
hozzá. Alig várhattam be a zene végét, hisz
egy csipett az a rozszappan, hogy fehérsége
alatt megkékültem. Végre mégis csak meg-
embereli magát és visszajön, felfrisítja a tá-
volléte következtében arcomon támadt oázokat,
és mert e hiány pótolása közben collegiájával
heves vitát folytat az imént hallott zenét ille-
tőleg, figyelme tölem elfordul, — számban
kezd hadonászni a szappanos kezével, a mit
még azok a bizonyos „legvénebb emberek”
sem igen tartanak kellemes valaminek. Hogy
„gyászos tévedésének tömkelegébe lépett,” azt
ő csak akkor vette már észre, a mikor az ő
borotvájánál bizonyosan élesebb fogaimmal
kezébe vajtam a fonalat.

Egy pardont rebegett és én megadtam
neki. Különbben rajtam lett volna pardont kérni,
hisz kése már torkomon van. Nem, még nincs.
Előbb még egy hosszú edes pillantás a tükörbe,
különös tekintettel egy arczát — mint mondá —
megszégyenítő bibircsóra, és csak aztán lát a
dologhoz.

Ujjait arczomba temeti, hogy az arczbört
kellően kinyujtassa, de ez még hagyján. Az
orr, a mit ennek kell szegénynek kiállani, az
országost! Mint az arcznak egyedüli kima-
gasló támpontja, minduntalan ebbe kapaszkod-
dik az az istentől elragaszkodott, s hogy be-
bizonyítsa, mily aromás ingredientiókból áll az
ő szappan mixtura, nem állja azt a szegény
orrot egyedüli erényétől a szagérzékétl meg-
fosztani. — Aztán számba tolja kis ujját,
hogy a borotválásnál nagyobb erőt fejthessen
ki, én azonban csak arról győződtem meg,
hogy közlekedésüknek egy része az intézet
petroleum-lámpáinak tisztításából állott.

Kiváncsi voltam, hogy miként fog vég-
ződni az a surolás, melyet volt elég szíve
arczomon elkövetni, és elig vettem fel e
kérdést magamban, a mikor ajkam közelében
egy oly vágást ejtet, melyért rendez körül-
mények között sulyos testi sértésért bátran
lehetett volna beperelni. A vér sajgó hullá-
mokban lövelt kifelé, ő meg azzal menti ma-
gát, hogy — nagyon éles volt kése.
„Micsoda embertelen ember maga?” —
kérdem én dühöt kikelve.
„Kérem, ez a mindennapiasság nyilvá-
való és legutóbb színvonalán áll” — mondá ő.
Ez meggyőzött.

A fővárosban mégis csak
jobban meg tudják borotválni
az embert.

Szabolcsi Lajos.

Közgazdaság.

A sertéstakarmány szóása.

Akadnak gazdák, a kik azt tartják, hogy
a só a sertéseknek nemcsak fölösleges, hanem
káros is; pedig a só a sertések egészségére
csak oly jó hatást gyakorol, mint a többi házi
állatok egészségére. E tárgyról egy angol lap
a következőket írja: Nincs mindenütt szó-
kásban a sertéseknek sőt adni, vagy takarmá-
nyukat megszöni, habár a só a sertés egéz-
ségére ép oly kevéssé káros, mint az ember
egészségére. A sertés gyomra az emésztés te-
kintetében jobban hasonlít az ember gyomrá-
hoz, mint bármely más házi állat. Egy éves
sertés a sós takarmánytól csak ugy elront-
hatja gyomrát, mint a hogy az embernek
könnyen megárthat, ha sózott husból sokat
eszik.

A só az ember táplálékát izletessé teszi,
azonkívül elősegíti az emésztést. Lovaknál ép
ugy, mint a szarvasmarhánál láthatni, hogy
kivánják a sót. A vad-lovak például felkeresik
a sóforrásokat, vagy a pusztákon azon he-
lyeket, a hol a só kivirágzik.

Ha a házi állatok rendszeresen sózatnának,
soha se nyálnának annyit, a mennyi egéz-
ségüknek megártana. A sertések nem kívánják
a sót oly mértékben, mint a többi házi állatok,
de azért mégis szivesen nyalják, akár a le-
gelőn, akár az ólban adassék nekik és azért
mindenesetre cselészert ezeknek is adni sőt.

Ha a sertések bármiféle főzött takar-
mányt kapnak, lakkor, ha az ily takarmány
megszözik, az izletesebb és könnyebb emész-
tetivé válik. A só oly mértékben adassék,
mint a miybenben az emberi étkeknel haszná-
latik. A sertések gyomrára a gazdák ren-
desen nem sok figyelmet fordítanak; azt hiszik,
hogy a sertések bármilyen takarmányt is meg-
esznek és sokáig képesek éhezni.

Ezen körülmény az oka a sertéseknel
gyakran előforduló különféle betegségeknek,
különösen a hasmenésnek és a dugulásnak.
Ha a sertéseknek rendszeresen egy kevés só,
ugyszintén kén, hetenkint egyszer egy kevés
faszén adatik, akkor tartósan jó étvágygyal
esznek, jól emésztenek, nem fognak emésztési
zavarok bekövetkezni.

Az egészségre, ugyszintén az emésztésre
kedvező továbbá, ha a sertések egy kevés pre-
parált meszet vagy egy kevés magnézit kap-
nak a takarmány közé hintve. A sertéseknel
gyakran fordulnak elő emésztési zavarok, ha
elégéni töltet esznek. Ha ilyenkor az említett
anyagokhoz hozzáférhetnek, akkor már ter-
mészeti ösztönük rávezeti őket, hogy ezekből
egyenek, a mi által a rendszeren bekövetkező
hasmenésnek eleje vették. Nyáron, ha a ser-
tések legeltetnek, a fű egyszersmind orvosszer
is számukra, egyuttal földet, korhadót fát vagy
széndarabokat is esznek, a melyek valószínűleg
az emésztési egyensúly fenntartására szolgál-
nak. Az állatok számára a legjobb orvosszer,
ha bizonyos elővigyázati szerek alkalmazása
által egészségesebb tartatnak. Erre azonban
sokszor semmi figyelmet se fordítanak. Az áll-
latok tisztán tartására nincsenek ügyekkel, a
takarmány összeállításánál nem tekintenek
az egészségügyi szabályokra, a takarmány táp-
tartalmára vagy az állat természetére.

Ezen figyelmetlenség pedig annál inkább
megrovást érdemel, mert a sertések csak azért
tartatnak, hogy emberi tápu szolgáljanak. A
sertés legkönnyebben kap parazitákat, a mely-
ek esetleg az emberben is megélnék, ugyszintén
nagyon fogékony oly betegségek iránt,
melyek a sertésus megevése által az emberre
is átvihetők.

Sertésüzlet.

Az I. magyar sertés hizaló és előlegező
részevnytársulat jelentése.

Budapest-Kőbánya, jul. 10.

Jóllehet a jelenlegi évadban rendszerint
a kereslet gyöngébb szokott lenni, mindazon-
által a mult heten a kivétel jelentékeny volt,
a készlet még mindig elég nagy s szállítások
iránt folyton érkeznek tudósítások.

Jegyzet a rakk: magyar válogatot
sertés 240—280 kgos nehézségűnél 50—51.50
k, könnyebb fajnak 51—51.50, öreg 300 kgon
felül 48 k, vidéki sertés 50—51.50, sserbiai
transito 47.50—50.50 k, romániai 50—50.50
k, hizalóai 48.50—49.50. Takarmány-
árak: tengeri, bánáti 6.25 frt, romániai 6.25
frt, árpa 4.60 frt. Helybeli állomány:
július 1-éről maradt 81287 db, hozzá h-
t a t o t t: 8670 db, elhajatott 8499 db, marad
állomány 84455 db. A részvevnyzállásokban
van 17983 db. Az egészségrendőri és transito-
zállásokban maradt e hó 1-éről 10263 db,
hozzá hajatott 1843 db, elhajatott 2664 db,
marad állomány 9442 db. Az egészségrendőri
szemle által e hó 1-től 2064 db lón kiirtva és
a fogyasztás alól kivonva.

A budapesti terménycsarnok távoürgönye.

Budapest, július 11.

A mai gabonatöszdén lényeges változás
az üzletben nem konstálható. Buza kész ár-
ban szilárd maradt. A mérsékelt kínálatú
fogva a malmok csupán a legszükségesebbnek
fedezésére szoritkoztak. A forgalom 12000
mmászára rugott, mely mennyiség legmagasabb
jegyzési áron fizettetett.

Legmagasabb ár gyanánt fizettetett 78.5
k. és 79 k. tiszavidéki búzáért 13.15 frt, leg-
kisebb ár gyanánt pedig 72.8 k. bécamegyei
búzáért 11.90 frt.

Hivatalosan jegyztetett:

Szokványbuza ősz re 11.25—
11.27.—
Bánsági tengeri július—augura.
6.25—6.25
Szokvány zab ősz re 6.48—6.50.
Káposzta repcze aug.—szep-re
12⁴/₈—12⁵/₈.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

(A Magyar távirati iroda eredeti sürgönye.)

Budapest, július 12. (Érk. d. u. 2 ó.)

A fumei első magyar rizshántoló és
rizskeményítő-gyár részvény-társaság
tegnap tartá alakuló közgyűlést. Cél-
ja: a gyárak felállítása. Első helynek
Fiume van kiszemelve. Alaptőke 800,000
frt, melynek 30%-a befizettetett.

Odessa, jul. 12. (Érk. d. u. 2 ó.)

A főkörmányzó elrendelte, hogy bizo-
nyos határidő alatt a határ városokban
élő osztrák magyar zsidók eltávozzaak.

London, július 12. (Érk. d. u. 2 ó.)

Granville jegyzetet intézett a szultánhoz,
hogy saját érdeketben álljon el Midhat
és társai itéletének végrehajtásától. A
Standard kuriozumként közli a hirt,
hogy a szultán megkérdezte kegyelt-
jeit: hogy meghonosítsa-e Midhat
alkotmányát? mire azt felelték, hogy
az idő erre nem kedvező.

Sistova, ju. 12. (Érk. d. u. 2 ó.)

A fejedelem ma megtartá bevonulását.
A bevonulás után csapatzselét tart.
Az éjert hajón tölti, holnap megnyitja a
nemzetgyűlést, és a szavazás azonnal
megtörténik, mialatt a fejedelem visz-
szavonul. Az eredmény rögtön kihir-
detetik, mely a fejedelemre előnyösnek
ígérkezik. A város ünnepiesen van fel-
diszitve. A fejedelem fogadtatása lelkes
volt.

Páris, július 12. (Érk. d. u. 2 ó.)

A touloni hajóraj a gabesi öbölbe vitor-
lázott. Sfaxot rombalítotték, s az arabok-
tól épített parti erődítéseket szétrom-
bolták.

Pétervár, jul. 12. (Érk. d. u. 2 ó.)

Drinápolyban 50,000 ember összponto-
sztatik a Balkán hegyeség megszállására.

Bécs, július 11. (Ered. sürg.) A Pol.

Cor. egy római sugalmazotat átírata
hangsúlyozza, hogy Olaszország irány-
adó köreiben valódi megnyugvással
constatálják, hogy jelenleg egy rész
Olaszország részéről, másrészt Német-
ország és Ausztria-Magyarország rész-
ről minden függőben levő politikai kér-
dés fölött teljes egyetértés uralkodik.
Olaszország őszinte békeszeretettől in-
dittatva, a nevezett két államhoz csat-
lakozik, miután azok magatartása a
legnagyobb biztosíték az olasz béke-
politika mellett. A barátságos előzé-
kenység, melyben Olaszország e tekin-
tetben részesül, mutatja, hogy politi-
kája iránt bizalommal viseltetnek és
abban a béke és rend egy új elemét
találják.

Constantinápoly, július 11. (Ered.

sürg.) A Pol. Cor. jelentése: Bolgár kö-
rökben Sándor fejedelem egy nyilat-
kozatot emlitik, mely szerint a bolgár
liberalisok teszik lehetetlenné az egyez-
séget, minthogy folyton az országból
távoztatásán működnek. A porta kijel-
lentett szándéka: a görögországi enged-
mennyeket még a kitűzött határidő lejárta
előtt átadni, annak jelül tekinthető,
hogy a porta minden eshetőségnél sza-
bad rendelkezési jogra törekszik.

Belgrád, július 11. (Ered. sürg.) A

Pol. Cor. jelenti: A szerb hivatalos köz-
löny egy egész sor Takowa-rend ado-
mányozást tesz közvé, melylyel azok
tűntettek ki, kik az Ausztria-Magyar-
országgal kötött kereskedelmi szerződés
létrejöttét elősegítették.

Felelős szerkesztő: Kutasi Imre.
Főszerkesztő: Vértési Arnold.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései július 11.

Részlet	Értékpapírok	Utolsó árkelet		Részlet	Értékpapírok	Utolsó árkelet		Részlet	Értékpapírok	Utolsó árkelet			
		penz	árú			penz	árú			penz	árú		
	Államadósságok.				c) Gőzmalmok.				Magy. arany v. ezüst	5%	117.25	117.75	
	Magyar vasúti kölcsön 120 frt.	134.—	134.50	500	Concordia-malom	475.—	480.—		" jelzálogbank	5 1/2 %	103.25	103.75	
	" " egyes drb.	134.—	134.50	500	Első budapesti-malom	1180.—	1200.—		" " " " " "	5 %	99.75	100.25	
	" " gőmöri áll. zálogl. 5 %	—	—	200	Erzsébet-malom	213.—	216.—		" " " " " "	6 %	100.50	101.—	
	" " 1869. kel. v. áll. kötv. 5 %	93.25	93.70	500	Hengermalom	590.—	600.—		" " " " " "	5 1/2 %	100.—	—	
	" " 1873. " ar. v. ez. 5 %	110.50	111.—	160	Luiza-malom	216.—	218.—		Osztrák-magy. bank o. é.	5 %	102.50	103.—	
	" " 1876. " ar.	97.25	97.75	200	Molnárak és sütők-malma	320.—	323.—		" " " " " "	4 1/2 %	100.15	100.70	
	" " nyereménykölcsön 100 frt.	124.75	125.25	1000	Pannonia-malom	1050.—	1060.—		Pesti magy. keresk. bank	6 %	103.—	103.25	
	" " " " " " 50 frt darab.	123.—	123.50	300	Viktoria-malom	428.—	432.—		" " " " " "	5 1/2 %	102.—	102.25	
	Tiszai és szegedi kölcsön 4 %	115.50	115.75						" " " " " "	6 %	98.50	99.—	
	1871-ki magyar államkölcsön 5 %	—	—		d) Közlekedési vállalatok.				Elsőbbségek.				
	1873-ki " " " " " "	—	—		Alföld-fiumei vasút	5 %	176.—	177.—	200	Alföld-fiumei vasút	5 %	—	—
	Magyar aranyjár. adómentes 6 %	117.35	117.50	200	Báttaszék-domb-zák. v.	"	167.—	168.—	200	" " " " " " 1874 kib.	5 %	—	—
	Papír rente " " " " " "	90.90	91.05	200	Déli vasút	"	126.—	127.—	200	Báttaszék-dombóvár zék.	5 %	92.50	93.—
	Földterh. kötvény magyar 5 %	99.50	100.—	200	Északkeleti vasút	"	166.25	165.—	200	Dunagőzh.-társ.	5 %	—	—
	" " " " " " 1867. zár. 5 %	98.—	99.—	200	Erdélyi vasút	"	167.—	168.—	300	" " " " " " " "	5 %	—	—
	" " " " " " " " " " " "	98.—	99.—	200	Győr-sopron-ebenfurti vasút	"	—	—	100	" " " " " " " "	5 %	—	—
	" " " " " " " " " " " "	97.25	97.75	200	Kassa-oderbergi vasút	4 %	151.50	152.50	300	Éjszakai vasút	5 %	92.25	92.75
	" " " " " " " " " " " "	—	—	200	Magyar galicziai vasút	5 %	170.—	171.—	300	" " " " " " " "	5 %	—	—
	" " " " " " " " " " " "	100.50	101.—	200	M. nyugati vasút	"	173.—	173.50	300	" " " " " " " "	5 %	—	—
	M. jelz. urb. váltás. kötvény 5 %	—	—	200	Osztrák állami vasút	"	355.—	356.—	1000	Magyar galicziai vasút	6 %	—	—
	Szőlődezsma váltás. kötvény 5 %	98.—	98.75	200	Pécs-barcsi vasút	"	—	—	200	" " " " " " " "	5 %	—	—
	M. kir. kamatos pénztárjegy 5 %	—	—	200	Tiszavidéki vasút	"	247.50	248.50	200	Magyar galicziai vasút	5 %	—	—
	Osztr. államad. papírban 5 %	77.25	77.75	500	Osztrák dunagőzhajózási társ.	"	—	—	200	" " " " " " " "	5 %	—	—
	" " " " " " " " " " " "	78.50	79.—	100	Budai hegyháza	"	110.—	111.—	200	Magyar nyugati vasút	5 %	—	—
	" " " " " " " " " " " "	78.50	79.—	200	Pesti közúti vaspálya	"	430.—	431.—	200	" " " " " " " "	5 %	—	—
	Osztr. aranyj. 4 kamat 5 %	93.75	94.—	100	" " " " " " " "	"	235.—	240.—	100	M. vasút-els. kölcs. beruh.	5 %	109.50	110.—
	Osztr. papíradék adómentes 5 %	—	—	100					100	I. Erdélyi vasút	5 %	92.50	93.—
	államad. 1854. á. 250 frt.	122.50	123.50		e) Takarékpénztárak.				200	Győr-sopron-ebenf. vasút	6 %	—	—
	Kisorsolás 1860. ből á. 500 frt.	132.50	133.50	50	Budapest III. kerületi	54.—	55.—		200	Kassa-oderbergi vasút	5 %	—	—
	" " " " " " " " " " " "	135.—	135.50	100	Czeplédi	—	—		300	" " " " " " " "	5 %	—	—
	" " " " " " " " " " " "	175.—	176.—	300	Országos központi	540.—	545.—		200	" " " " " " " "	5 %	—	—
	" " " " " " " " " " " "	173.—	174.—	1000	Pesti első hazai	4375.—	4425.—		200	" " " " " " " "	5 %	113.—	113.50
	Pestv. kölcs. 1870. ből 6 %	105.25	106.—	200	Pest-budai fővárosi	542.—	544.—		100	Osztr. állami vasút	5 %	—	—
	" " " " " " " " " " " "	105.25	106.—	150	Pest külvárosi	130.—	132.—		100	Tiszavidéki vasút	5 %	—	—
	Budapesti kölcs. 1880.	99.50	100.—	50	Pakrac-daruvár-kutinjai	—	—		100	Budapesti lánchíd	6 %	103.—	—
				100	Vas-zalamegyei első	—	—		100	Budapesti malom	6 %	—	—
				100					100	Kösz. és téglagy. kötelezv.	6 %	95.50	96.—
				100					100	Lloyd- és tőzsde épület	5 %	—	—
	Részvények.				f) Különböző vállalatok.					Magánsorsjegyek			
	a) Bankok.			105	Alagut	108.50	109.—			Osztrák hitelintézet	181.50	182.50	
	Által. magyar munic. hitelb.	—	—	80	Általános waggon kölcsönző társ.	—	—			Budavárosi sorsjegy	39.—	40.—	
	Angol-osztrák bank	152.—	153.—	150	Franklin-társulat	147.50	148.—			Keglevich	16.—	17.—	
	Budap. bankgy. részv. társ.	117.—	118.—	400	Ganz- és társa-féle vasöntőde	585.—	590.—			Pálffy	40.75	41.50	
	Franko-magyarbank	—	—	200	Gschwindt-féle szeszgyár	342.—	345.—						
	Horvát leszámítoló-bank	—	—	200	Gyapju-mosó és bizom. I. m.	224.—	226.—						
	Budapesti iparbank	61.—	62.—	210	Kereskedő testületi épület	515.—	530.—						
	Kisbirtok. földhitelintézet	—	—	200	Könyvnyomda „Atheneum”	590.—	600.—						
	Központi ipartárs. hitelint.	55.—	60.—	500	Pesti	825.—	850.—						
	Magy. ált. földhitel-részv. társaság	—	—	200	Köszön. és téglagy. (Drasche)	145.—	146.—						
	Magy. általános hitelbank	353.50	354.—	85	Pesti építő társaság	—	—						
	Magyar jelzálog hitelbank	133.50	134.—	100	Rimamurányi vasmű	—	—						
	Magyar leszám. és pénzv. b.	165.—	165.50	100	Salgótarjáni kőszénbánya	98.—	99.—						
	Magyar országos bank részv. társ.	—	—	100	vasöntőde	147.50	148.—						
	Osztrák hitelintézet	357.25	357.50	200	Schlick-féle	212.—	214.—						
	Osztrák-magyar-bank	835.—	840.—	400	Serfőződe első magyar	582.—	585.—						
	I. magyar iparbank	185.—	187.—	200	Sertshizláló	275.—	278.—						
	Pesti kereskedelmi-bank	694.—	695.—	200	Sósuti kőbánya	—	48.—						
	Sziszeki hitelbank	—	—	200	Spodium- és contliszt-gyár	296.—	299.—						
	Unionbank	142.—	143.—	200	Szálloda-részvénytársaság	—	—						
				160	Tégla és mészegető ujlaki	117.—	119.—						
				160	Téglagyár kőbányai	228.—	230.—						
	b) Biztosító társulatok.				Záloglevelek.								
	Első magyar biztosító-társaság	4170.—	4190.—		Magyar földhitelintézet	5 1/2 %	103.25	103.50					
	Magyar-francia biztosító-társaság	—	—		" " " "	5 %	101.—	101.25					
	Pannonia visszbiztosító-társaság	1340.—	1360.—		" " " "	4 1/2 %	95.50	96.—					
	Unio visszbiztosító-intézet	61.—	61.—										

Kitüntetések:
SZEGED
erdeméremmel 1876. ban.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAJA

DEBRECZENBEN,

(főpiacz, Sz. NAGY KÁROLY ur házában.)

Kitüntetések:
SZEKESFEHÉRVÁR
ezüstérem 1879. ben.

Kitüntetések:
LONDON.

Kitüntetések:
DISZOKLEVÉL
1871. ben.

A LEGIZLÉSTELJESEBB BETÜKKEL UJOLAG BERENDEZVE,

készít mindenféle a törvénykezéshez megkívántató
vonalozott íveket, kereskedelmi- és üzlettudósításokat, falragaszokat, műveket minden
nyelven, tankönyveket, hirdetőlapokat;
ét-, bor- és árlapokat, diszműveket arany-, ezüst- és színnyomatban;
DISZES EGYBEKELELÉSI- és LÁTOGATÓ-JEGYEKET;
gyászleveleket, számlákat, czimkéket stb. stb.

A megrendelések gyorsan, izlésteljesen beosztva és a legolcsóbb árakon számíttatnak.
A papír gyári árban számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZENI ELLENŐR”
politikai lapban a legolcsóbb árszámítás mellett közzé teszek.

KUTASI IMRE,
könyv- és könyvnyomda-tulajdonos